

Uniwersytet
ŁÓDZKI

Pojęcie pierwszego zasiedlenia – niezgodność ustawy o VAT z dyrektywą 2006/112

dr Michał Wilk

Plan wystąpienia

- ▶ zwolnienie z VAT dostawy budynków i budowli i pojęcie pierwszego zasiedlenia w polskiej UPTU
- ▶ perspektywa dyrektywy 2006/112
- ▶ przesłanki pierwszego zasiedlenia w UPTU w kontekście dyrektywy 2006/112 - wyrok NSA z 14 maja 2015 r. (I FSK 382/13)

Zwolnienie dostawy budynków i budowli

- ▶ art. 43 ust. 1 pkt 10 i pkt 10a ustawy o VAT
- ▶ pkt 10: „zwalnia się od podatku **dostawę budynków, budowli lub ich części**, z wyjątkiem gdy:
  - a) dostawa jest dokonywana **w ramach pierwszego zasiedlenia lub przed nim**,
  - b) **między pierwszym zasiedleniem a dostawą budynku, budowli lub ich części upłynął okres krótszy niż 2 lata.**”

Pojęcie pierwszego zasiedlenia

- ▶ **art. 2 pkt 14 ustawy o VAT**
- ▶ **pierwsze zasiedlenie** - sytuacja, w której dany obiekt budowlany (budynek bądź budowla) zostanie:
  - **oddany do użytkowania,**
  - **w wykonaniu czynności podlegających opodatkowaniu,**
  - **ich pierwszemu nabywcy lub użytkownikowi** – po jego wybudowaniu bądź kwalifikowanym ulepszeniu (gdy wydatki na ulepszenie stanowiły co najmniej 30% wartości początkowej obiektu)
- ▶ **łącznie spełnienie przesłanek**

Problemy

- ▶ nabycie budynku przed wejściem w życie ustawy o VAT z 1993?
- ▶ parking, hotel a oddanie do użytkowania?
- ▶ w jaki sposób liczyć ulepszenia? odwołanie do ustaw o podatkach dochodowych? sumowanie ulepszeń? do jakiej wartości się odwoływać (WP historyczna czy zaktualizowana)?
- ▶ co gdy brak oddania do użytkowania (wykorzystywanie na własne potrzeby) **rozwiązanie w drodze wykładni art. 2 pkt 14 u.p.t.u. ale problem zgodności z prawem UE**

Zwolnienia w dyrektywie 2006/112

- ▶ **art. 135 ust. 1 lit. j dyrektywy 2006/112:**
- ▶ *„państwa członkowskie zwalniają dostawy budynków lub ich części oraz związanego z nimi gruntu, inne niż dostawy, o których mowa w art. 12 ust. 1 lit. a.”*

Zwolnienia w dyrektywie 2006/112

- ▶ **czego dotyczy art. 12 ust. 1?**
- ▶ przepis upoważnia państwa członkowskie do uznania za podatnika podmiotu, który okazjonalnie dokonuje następujących transakcji:
  - art. 12 ust. 1 lit. a: **dostawy budynku lub części budynku** oraz związanego z nim gruntu **przed pierwszym zasiedleniem**
  - art. 12 ust. 1 lit. b: **dostawy terenu budowlanego**

Zwolnienia w dyrektywie 2006/112

- ▶ **ust. 2:** upoważnienie państw członkowskich do określenia **szczegółowych zasad stosowania kryterium pierwszego zasiedlenia** do przebudowy budynków, do zdefiniowania pojęcia „gruntu związanego z budynkiem” oraz do **zastosowania innych kryteriów niż kryterium pierwszego zasiedlenia** (takie jak np. okres upływający między datą ukończenia budynku a datą pierwszego dostawy, czy między datą pierwszego zasiedlenia a datą następnej dostawy – max odpowiednio 5 i 2 lata)
- ▶ **art. 12 ust. 2 a art. 135 ust. 1 lit. j?**

Zwolnienia w dyrektywie 2006/112

- ▶ **treść normy prawnej z art. 135 ust. 1 lit. j w zw. z art. 12 ust. 1:** państwa członkowskie zwalniają dostawę budynków lub ich części oraz związanego z nimi gruntu, chyba że dostawa ta następuje przed pierwszym zasiedleniem
- ▶ **pojęcie pierwszego zasiedlenia?** brak definicji
- ▶ **pojęcie autonomiczne systemu VAT**
- ▶ **wykładnia językowa:** pierwsze zajęcie, objęcie w posiadanie, użytkowanie (ang. i fr. *occupation*)

Zwolnienie z art. 135(1)(j) a ustawa o VAT

Wyrok NSA z 14 maja 2015 r. (I FSK 382/13):

- ▶ **definicja pierwszego zasiedlenia** – niezgodne z prawem UE zawężenie zakresu znaczeniowego tego pojęcia
- ▶ wyłączenie ze zwolnienia istotnych kategorii zdarzeń gospodarczych, sztuczne zróżnicowanie podobnych stanów faktycznych (część biurowca wynajęta a część używana na własne potrzeby)

Uniwersytet
ŁÓDZKI

Wnioski

- ▶ wykładnia prounijna czy bezpośrednie stosowanie?
- ▶ brak możliwości powołania się przez organ podatkowy na dyrektywę VAT

Uniwersytet
ŁÓDZKI

Dziękuję za uwagę!

dr Michał Wilk

pierwszezasedlenie.pl